

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PČR 2013 PŘEDVOLEBNÍ SOCIOLOGICKÉ VÝZKUMY ČT

Tisková konference, 12. 9. 2013

ÚVOD

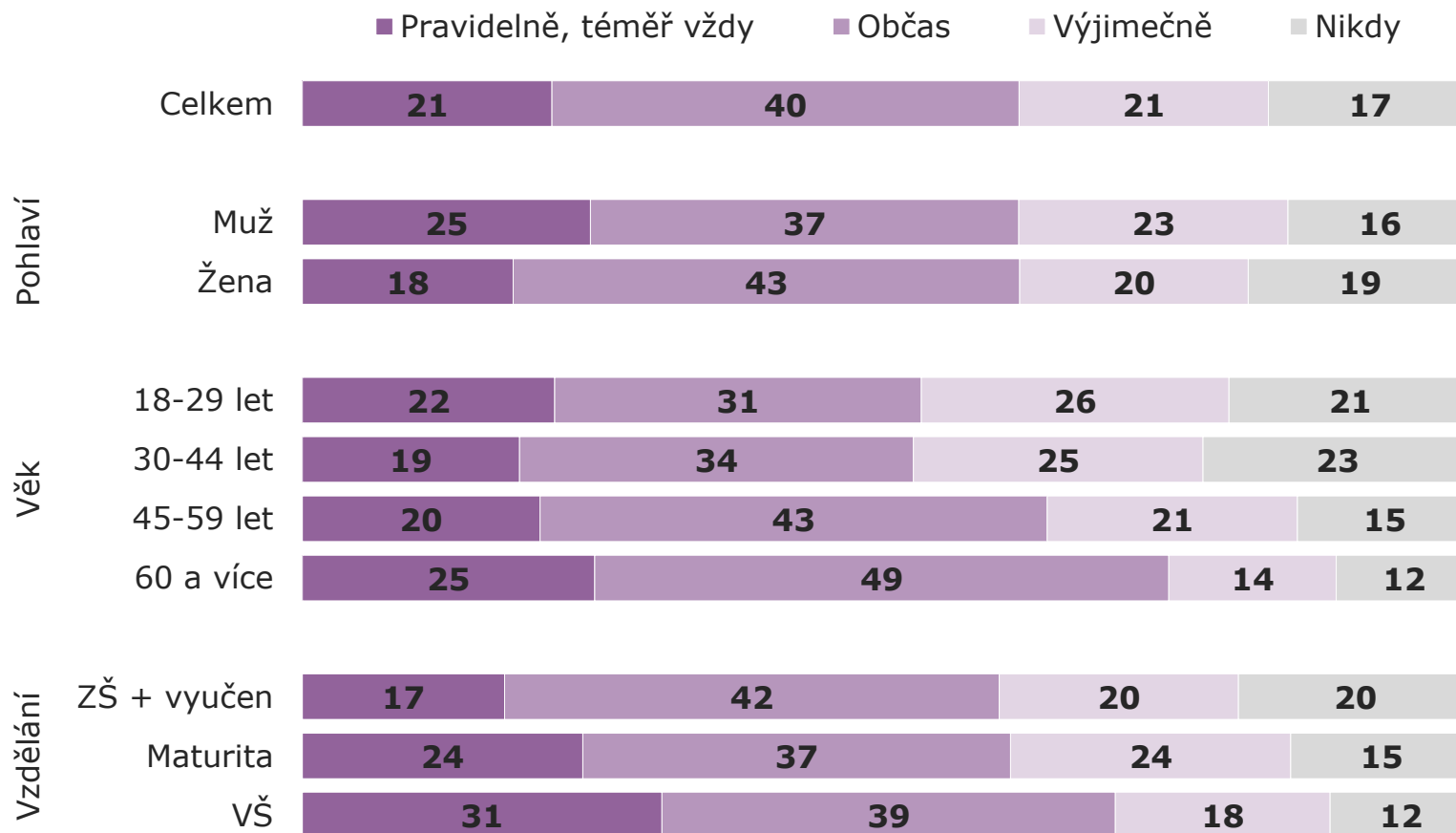
Česká televize bude v souvislosti s volbami do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v říjnu 2013 realizovat pro předvolební debaty a potřeby zpravodajství ČT tyto předvolební sociologické výzkumy:

a) Předvolební sociologické výzkumy v jednotlivých krajích ČR (celkem 14). Výstupem bude mimo jiné tzv. aktuální volební potenciál.

b) Celostátní předvolební tracking volebních preferencí a voličských nálad. Výstupem bude mimo jiné tzv. volební model.

Klíčem pro zvaní hostů do předvolebních debat bude tzv. volební potenciál zjišťovaný na krajské úrovni.

Sledujete před volbami výzkumy preferencí stran / kandidátů?

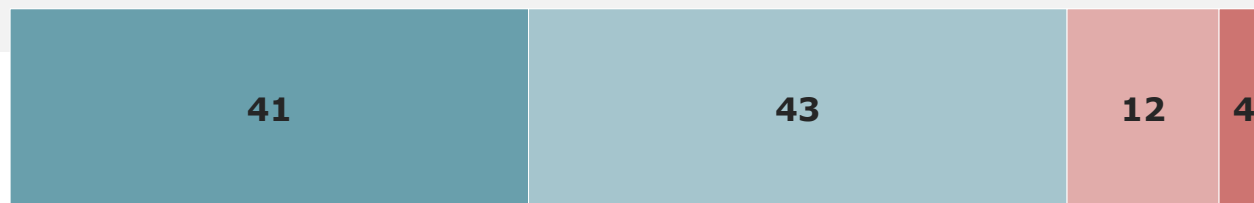

ZÁKLAD: Všichni respondenti, n = 1000

ZDROJ: VÝZKUM PRO KONFERENCI DIGIMÉDIA, VLIV MÉDIÍ NA VOLEBNÍ ROZHODOVÁNÍ

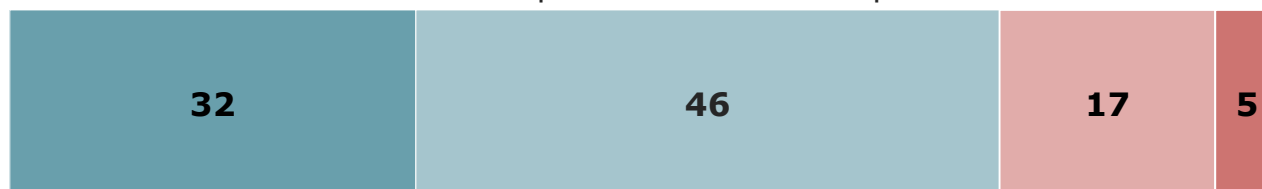
Považujete za správné zveřejňování průzkumů preferencí?

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne

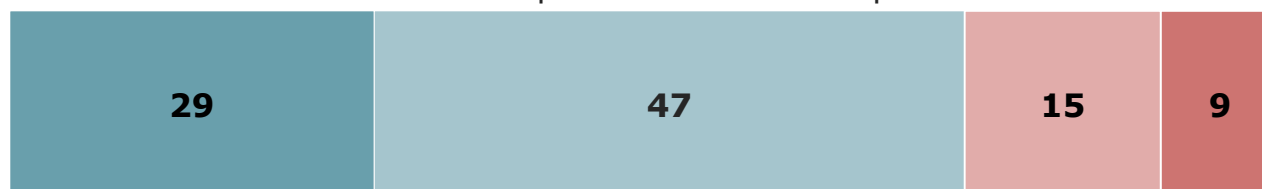
Mají si média zadávat a zveřejňovat vlastní výzkumy?

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne

Považujete za rozumné, aby klíčem pro zvaní kandidátů do předvolebních diskusí ve veřejnoprávních médiích byly volební preference?

■ Určitě ano ■ Spíše ano ■ Spíše ne ■ Určitě ne

A) KRAJSKÉ VÝZKUMY PRO POTŘEBY PŘEDVOLEBNÍCH DEBAT

REALIZÁTOŘI

Na základě zkušeností z krajských a senátních voleb 2012 bude ČT realizovat výzkumy na úrovni krajů se dvěma renomovanými společnostmi pro výzkum trhu a veřejného mínění.

MEDIAN

STEM/MARK

Hlavními důvody angažování těchto dvou agentur:

- možnost využít dvě na sobě nezávislé tazatelské sítě v rámci jednoho výzkumu
- dlouhodobé zkušenosti s výzkumy podobného typu a předchozí dlouhodobá spolupráce s ČT
- členství ve sdružení SIMAR, které zaručuje kvalitu a nejvyšší odborné standardy v oblasti výzkumu trhu
- ani jedna z agentur v poslední době nespolupracovala s žádným politickým subjektem

FORMA A POSTUP REALIZACE

TERMÍN REALIZACE

Výzkumy budou realizovány před vlastním vysíláním předvolební debaty z příslušného kraje (celkem 14) a to v době 10 dnů předcházejících vysílání. **Vlastní terénní sběr bude trvat vždy 7 dní**, s výjimkou prvních krajů, kdy bude na sběr méně času.

VZOREK

V každém kraji bude dotazován reprezentativní vzorek dospělé populace, a to minimálně **1 000 respondentů** (každá agentura bude realizovat min. 500 rozhovorů). Kvótní výběr podle pohlaví, věku, vzdělání, velikosti místa bydliště a okresu v příslušném kraji. Vzorek bude reprezentativní i dle dalších ukazatelů ovlivňujících politické preference – např. pracovní status.

DOTAZNÍK

Délka 6-8 minut, bude obsahovat základní demografické otázky, otázky pro konstrukci volebního potenciálu a ad hoc otázky pro zjištění postojů k regionálním a krajově specifickým otázkám.

METODA SBĚRU DAT

Data budou sbírána kombinací metod osobního dotazování **CAPI** (Computer-Assisted-Personal-Interview) a telefonického dotazování **CATI** (Computer-Assisted-Telephone-Interview), a to **v poměru 1:1**. Každá z agentur bude realizovat polovinu svého sběru formou CATI a polovinu CAPI. **Ke kombinaci metod sběru dat ČT přistoupila na základě zkušeností z posledních voleb a také na základě doporučení sdružení SIMAR.**

KONTROLA DAT

Zvolené metodika umožňuje zpětnou kontrolu **téměř 100 % (CATI 100 %, CAPI 90 %)** provedených rozhovorů, a to ve formě audionahrávky.

AKTUÁLNÍ VOLEBNÍ POTENCIÁL

Výstupem z krajských výzkumů bude mimo jiné tzv. **AKTUÁLNÍ VOLEBNÍ POTENCIÁL**. Na základě výsledků volebního potenciálu v daném kraji budou do debaty z příslušného kraje zváni zástupci stranických lídrů (vždy prvních osm z volebního potenciálu).

DEFINICE

Aktuální VOLEBNÍ POTENCIÁL ukazuje, kolik procent hlasů by strana mohla v současnosti hypoteticky získat, pokud by se k ní přiklonili všichni lidé, kteří její volbu reálně zvažují a nevylučují účast u voleb

Aktuální volební potenciál je matematický konstrukt, který by měl v aktuální realitě velkého počtu váhajících a nerozhodných voličů věrněji a komplexněji než klasické single-response volební ukazatele (voličské preference, volební model atp.) odrážet volební uvažování české populace. Více o konstrukci v příloze I. VOLEBNÍ POTENCIÁL

HLAVNÍ VÝHODY VE SROVNÁNÍ S VOLEBNÍM MODELEM

- Nenutí nerozhodnuté respondenty k výběru jedné strany
- Nediskriminuje strany, které jsou zvažované, ale nejsou tzv. TOP-OF-MIND
- Zachovává se logika média jako zprostředkovatele volebních argumentů. Mizí paradox, že kritériem výběru pro debatu, která spolurozhoduje o volebním zisku, je samotný ukazatel odhadu zisku v hypotetických volbách (volební model).
- Může neutralizovat sociálně desirabilní odpověď („styděl bych se říct, že chci volit stranu X, ale mezi dvěma zvažovanými je uvedu“)
- Do ukazatele vstupuje více respondentů než v klasickém volebním modelu (i váhající a nejistí voliči), potenciál je tak zatížen menší statistickou chybou než volební model

Použití volebního potenciálu pro výběr účastníků debat doporučuje ve svém posudku pro ČT sdružení SIMAR (sdružení společností pro výzkum trhu a veřejného mínění).

B) CELOSTÁTNÍ PŘEDVOLEBNÍ TRACKING VOLEBNÍCH PREFERENCÍ A VOLIČSKÝCH NÁLAD

REALIZÁTOR, FORMA A POSTUP REALIZACE

TNS AISA

Je členem sdružení SIMAR, která zaručuje kvalitu a nejvyšší odborné standardy v oblasti výzkumu trhu. Agentura v poslední době prokazatelně nespolupracovala s žádným politickým subjektem.

TERMÍN REALIZACE

Výzkumy budou realizovány v týdenních intervalech ve čtyřech vlnách v době po 17. 9. – tedy v době po uzavření kandidátek.

VZOREK

N=1 200 v každé vlně, náhodný výběr, mix mobilních telefonů a pevných linek

DOTAZNÍK

strukturovaný dotazník v délce 10 minut

- otázky pro konstrukci volebního modelu
- otázky bloku „voličských nálad“ – volební odhodlání, síla volebního přesvědčení, mechanismy volebního rozhodování, hodnocení hlavních lídrů/stran, klíčové okamžiky kampaně atp.
- ad hoc otázky reagující na aktuální dění/kauzy

METODA SBĚRU DAT

CATI (Computer-Assisted-Telephone-Interview) – telefonické dotazování

KONTROLA DAT

V průběhu dotazování probíhá kontinuální kontrola práce tazatelů formou náslechlů. Zpětně může být zkontrolováno až 100 % provedených rozhovorů, a to formou audio nahrávek rozhovoru.

VOLEBNÍ MODEL

Výstupem z trackingového výzkumu bude mimo jiné tzv. VOLEBNÍ MODEL, který bude sloužit pro potřeby zpravodajství ČT.

VOLEBNÍ MODEL je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

Metodika výzkumu se inspihuje dlouholetým ověřeným přístupem ke zjišťování volebních preferencí Infratest Dimap (dceřiná společnost TNS Infratest v SRN), která od roku 1996 zjišťuje volební preference ve všech spolkových i zemských volbách pro veřejnoprávní TV ARD. Ředitel Infratest Dimap Richard Hilmer říká: "Volební model ČT je ambiciózní a odpovídá všem nárokům..."

Více ke konstrukci volebního modelu v příloze II. VOLEBNÍ MODEL

Česká televize si v souvislosti se svými předvolebními výzkumy v žádném případě neklade za cíl odhadovat konečné volební výsledky. Svým divákům chce v době před volbami prezentovat odhad aktuálního rozložení politických sil v zemi.

ODBORNÝ PROCESNÍ TÝM

Pro potřeby obou výzkumů byl sestaven odborný procesní tým, který bude mít na starosti realizaci, kontrolu, distribuci a interpretaci obou typů výzkumu

MEDIAN

Daniel Prokop – vedoucí projektu, exekuce

Luděk Rambousek – zpracování dat

Jan Tuček – ředitel společnosti, vedoucí projektu

Tomáš Říha – exekuce projektu

Petr Böhm – zpracování dat

Bronislav Kvasnička – ředitel společnosti

David Fiala a Pavel Vaněček – vedoucí projektu

Viktor Havliš – exekuce projektu

Petr Bucek – zpracování dat

Renata Týmová – vedoucí oddělení VPA ČT

Martin Převrátíl – analytik VPA ČT

Jiří Kubíček – analytik VPA ČT

PŘÍLOHA I. VOLEBNÍ POTENCIÁL

VOLEBNÍ POTENCIÁL (1/3)

Aktuální VOLEBNÍ POTENCIÁL ukazuje, kolik procent hlasů by strana mohla v současnosti hypoteticky získat, pokud by se k ní přiklonili všichni lidé, kteří její volbu reálně zvažují a nevylučují účast u voleb

POPIS KONSTRUKCE:

Aktuální volební potenciál je matematický konstrukt, který by měl v aktuální realitě velkého počtu váhajících a nerozhodných voličů věrněji a komplexněji než klasické single-response volební ukazatele (voličské preference, volební model, atp.) odrážet volební uvažování české populace.

Do volebního potenciálu Strany A vstupují lidé, kteří:

nevylučují účast u voleb (určitě ano, spíše ano, spíše ne v Otázce 1)

A ZÁROVEŇ: b1) uvedou spontánně danou politickou Stranu A jako hlavní preferovanou (Otázka 2)

NEBO: b2) uvedou spontánně jinou politickou stranu jako hlavní preferovanou (Otázka 2), ale řeknou, že si v případě své účasti nejsou zcela jisti jejím výběrem (Otázka 3) a mezi dalšími vážně zvažovanými uvedou STRANU A (Otázka 4 a 5)

NEBO: b3) neuvedou spontánně žádnou politickou stranu jako hlavní preferovanou (Otázka 1) a mezi vážně zvažovanými uvedou STRANU A (Otázka 4 a 5)

Aktuální volební potenciál je kalkulován pro každou stranu jednotlivě. Suma volebních potenciálů stran netvoří 100 %, protože jeden respondent může být potenciálním voličem více stran. Výstupy volebních potenciálů stran jsou prezentovány ve formě sloupcových grafů. Politická uskupení, která v ukazateli volebního potenciálu dosáhnou nízkých hodnot, jsou v grafických výstupech zahrnuta do kategorie (pouze ve formě textu): Strany s menším volebním potenciálem: *Strana X, Strana Y*

VOLEBNÍ POTENCIÁL (2/3)

OTÁZKY POUŽITÉ PŘI KONSTRUKCI VOLEBNÍHO POTENCIÁLU:

Otázka 1

Zúčastnil(a) byste se voleb do Poslanecké sněmovny, kdyby se konaly v příštím týdnu?

- 1) Určitě ano → *na Otázka 2.*
- 2) Spíše ano → *na Otázka 2.*
- 3) Spíše ne → *na Otázka 2.*
- 4) Určitě ne → *přeskakuje na další blok*

Otázka 2

Kterou stranu nebo hnutí byste do Poslanecké sněmovny nejspíše volil(a), kdyby se volby konaly v příštím týdnu?

Otevřená otázka (*tazatel má k dispozici předkódovaný seznam kandidujících politických subjektů,, který neukazuje/nečte respondentovi – do něho zaznamenává odpovědi*) → *na Otázka 3.*

+

- 96) Jiná strana (*mimo seznam, který má k dispozici tazatel*) → *na Otázka 3.*
- 97) nevím, zatím nejsem rozhodnut(a) → *na Otázka 4.*
- 98) nemohu si vzpomenout na název strany → *na Otázka 4.*
- 99) odmítá uvést → *na Otázka 4.*
- 999) nevolí / určitě by nešel volit → *přeskakuje na další blok*

Otázka 3

Jste zcela rozhodnut(a), že byste v případě své účasti ve volbách do Poslanecké sněmovny v současnosti volil(a) právě tuto stranu.....?

- 1) Zcela rozhodnutý/á – jinou stranu bych teď nevolil(a) → *přeskakuje na další blok*
- 2) Takřka rozhodnutý/á – ale zvažoval(a) bych i jiné strany / stranu → *na Otázka 4.*
- 3) Nejsem rozhodnutý/á – uvedená strana je jen jedna ze zvažovaných → *na Otázka 4.*

VOLEBNÍ POTENCIÁL (3/3)

OTÁZKY POUŽITÉ PŘI KONSTRUKCI VOLEBNÍHO POTENCIÁLU:

Otázka 4

Znění pro Otázka 2 < 97

Uvedl(a) jste, že byste nyní zřejmě volil(a)....., ale nejste si tímto výběrem zcela jistý/á. O jakých dalších stranách vážně uvažujete a je reálná šance, že byste je v současnosti volil(a)?

Znění pro Otázka 2 = 97, 98, 99.

Neuvedl(a) jste, jakou stranu byste nyní volil(a). O jakých stranách vážně uvažujete a je reálná šance, že byste je v současnosti volil(a)?

Respondentovi jsou postupně čteny jednotlivé názvy kandidujících politických subjektů, u každé z nich možnosti odpovědi ANO/NE/NEVÍM, NEZNÁM STRANU

Pokud v Otázce 4 uvedl(a) více než 1 (další) zvažovanou stranu

Otázka 5.

Uvedl(a) jste více stran, jejichž volbu byste zvažoval(a). O kterých z těchto stran uvažujete skutečně vážně a mají opravdu reálnou šanci, že byste je v současnosti mohl(a) volit?

PŘÍLOHA II. VOLEBNÍ MODEL

VOLEBNÍ MODEL (1/2)

VOLEBNÍ MODEL je matematický konstrukt, který by měl věrněji než samotné volební preference odrážet rozložení sil jednotlivých politických uskupení v době sběru dat.

POPIS KONSTRUKCE:

Do volebního modelu vstupují pouze respondenti, kteří:

- nevyklučují svoji účast ve volbách do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 1 = 1, 2, 3),
- uvedou konkrétní preferované politické uskupení pro volby do Poslanecké sněmovny PČR (Otázka 2 nebo Otázka 4)
- a nepovažují za pravděpodobné, že by aktuálně preferované uskupení vyměnili za jiné (Otázka 5 = 1, 2, 3)

Volební preference respondentů, kteří splní všechny tři podmínky, jsou sumarizovány a přepočteny na 100 %. Tím vznikne volební model, který je obvykle prezentován v podobě grafu. Politická uskupení, která dosáhnou nízkých hodnot, bývají v grafických výstupech zahrnuta do kategorie „Ostatní“.

VOLEBNÍ MODEL (2/2)

OTÁZKY VSTUPUJÍCÍ DO VOLEBNÍHO MODELU:

Otázka 1: (Všichni respondenti)

Kdyby se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, zúčastnil(a) byste se jich?

(1 - Určitě ano, 2 - Spíše ano, 3 - Spíše ne, 4 - Určitě ne)

Otázka 2: (Všichni respondenti)

Pokud by se příští týden konaly volby do Poslanecké sněmovny a Vy byste šel(šla) volit, kterou stranu nebo hnutí byste pravděpodobně volil(a)?

Otevřená otázka

Pokud respondent uvede konkrétní stranu, přechod na Otázku 5.

Otázka 3: (Pokud respondent spontánně neuvede konkrétní stranu v Otázce 2.)

Neuvedl(a) jste, jakou stranu byste volil(a). Přesto, o jakých stranách byste reálně uvažoval(a) a u kterých tedy existuje možnost, že byste je mohl(a) volit, pokud by se volby do Poslanecké sněmovny konaly příští týden?

Kdyby se volby konaly příští týden, uvažoval(a) byste o volbě... ?

Respondentovi jsou postupně čteny jednotlivé názvy všech kandidujících politických subjektů, u každé z nich možnosti odpovědi ANO/NE/NEVÍM, NEZNÁM STRANU

Otázka 4: (Pokud respondent uvede ANO u více než jedné strany v Otázce 3.)

Uvedl(a) jste, že pokud by se volby konaly příští týden, reálně byste uvažoval/a o následujících stranách:

Respondentovi jsou přečteny názvy všech kandidujících politických subjektů, u kterých uvedl v Otázce 3 odpověď ANO. Pokračování otázky:

Kdybyste si musel(a) zvolit pouze jednu stranu, která by to byla?

Otázka 5: (Ti, kteří v otázce 2. nebo v otázce 4. uvedou konkrétní stranu)

Je toto Vaše rozhodnutí volit stranu již pevné, nebo se Vaše rozhodnutí může ještě změnit?

(1 - Jste pevně rozhodnut(a) volit tuto stranu, 2 - Je pravděpodobné, že byste volil(a) tuto stranu, 3 - Je možné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu se ještě změní, 4 - Je dost pravděpodobné, že Vaše rozhodnutí volit tuto stranu se ještě změní)